

OMÓWIENIE WYKONANIA BUDŻETU MIASTA RYBNIKA W 2012 ROKU

I. Budżet miasta Rybnika, przyjęty przez Radę Miasta 28 grudnia 2011 roku (uchwałą Nr 222/XVII/2011), zaplanowany został:

- po stronie **dochodów** w wysokości **612.556.187,74 zł**,
w tym:
    - dochody bieżące w kwocie 521.682.065,63 zł,
    - dochody majątkowe w kwocie 90.874.122,11 zł,
  - po stronie **wydatków** w wysokości **680.637.912,30 zł**,
w tym:
    - wydatki bieżące w kwocie 520.455.056,35 zł,
    - wydatki majątkowe w kwocie 160.182.855,95 zł
- i zakładał **deficyt** w kwocie **68.081.724,56 zł**.

W okresie sprawozdawczym prognozowane dochody zwiększono, w stosunku do planu pierwotnego, o 17.229.496,60 zł, tj. o 2,81 %, zaś planowane wydatki zmniejszono o 51.168.235,96 zł, tj. o 7,52 %. W wyniku dokonanych zmian planowany wynik budżetu został poprawiony o 68.397.732,56 zł.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. budżet miasta, po dokonanych zmianach, zamykał się kwotami:

- **dochodów** **629.785.684,34 zł**,
w tym:
    - dochodów bieżących 547.220.412,30 zł,
    - dochodów majątkowych 82.565.272,04 zł,
  - **i wydatków** **629.469.676,34 zł**,
w tym:
    - wydatków bieżących 515.908.408,92 zł,
    - wydatków majątkowych 113.561.267,42 zł.
- i zakładał **nadwyżkę** w kwocie **316.008,00 zł**.

II. DOCHODY BUDŻETU

1. Zwiększenie planu dochodów ogółem (per saldo) o kwotę	+ 17.229.496,60 zł
1.1 Dochody bieżące	+ 25.538.346,67 zł
- dochody własne	+ 15.643.952,00 zł
* wpływy z podatków	- 1.798.533,00 zł
* dochody uzyskiwane przez jednostki budżetowe	+ 8.915.662,27 zł
* dochody z majątku gminy	+ 22.060,00 zł
* %% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej	+ 31.630,00 zł
* odsetki od środków finansowych	+ 3.815.846,27 zł
* dotacje oraz inne środki na zadania realizowane w drodze umów lub porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego	+ 1.130.292,66 zł
* inne dochody należne Miastu na podstawie odrębnych przepisów	+ 726.993,80 zł
* udział we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	3.400.000,00 zł
* udział we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	- 600.000,00 zł
- subwencja ogólna	+ 3.398.215,00 zł

- dotacje celowe z budżetu państwa	+ 4.124.368,56 zł
* na zadania własne	+ 1.826.663,60 zł
* na zadania z zakresu administracji rządowej i zlecone	+ 2.159.280,38 zł
* na zadania z porozumień z organami administracji rządowej	+ 62.410,00 zł
* na programy finansowane ze środków Unii Europejskiej	+ 76.014,58 zł
- dotacje z budżetu Unii Europejskiej	+ 2.012.611,11 zł
* Europejski Fundusz Społeczny	+ 11.196,89 zł
* Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	+ 546.331,85 zł
* Program <i>Uczenie się przez całe życie</i> (Partnerski Projekt Szkół Comenius oraz Leonardo da Vinci)	+ 1.397.068,37 zł
* Program <i>Młodzież w działaniu</i> (Zielona Mozaika Europy)	+ 58.014,00 zł
- inne dotacje	+ 359.200,00 zł
* Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	+ 248.200,00 zł
* Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	+ 12.000,00 zł
* Uniwersytet Trzeciego Wieku	+ 57.500,00 zł
* Fundacja Świętego Mikołaja	+ 6.500,00 zł
* Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej	+ 35.000,00 zł
1.2 Dochody majątkowe	- 8.308.850,07 zł
- dochody własne	- 4.361.870,97 zł
* dochody z majątku gminy	- 12.600.000,00 zł
* inne dochody należne Miastu na podstawie odrębnych przepisów	+ 8.238.129,03 zł
- dotacje z budżetu Unii Europejskiej	- 8.576.982,78 zł
* Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	- 11.062.973,66 zł
* Fundusz Spójności	+ 2.485.990,88 zł
- inne dotacje	+ 307.189,68 zł
* Fundusz Dopłat (BGK)	- 55.128,32 zł
* Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	+ 362.318,00 zł
- dotacje celowe z budżetu państwa	+ 183.614,00 zł
* na zadania własne	+ 173.614,00 zł
* na zadania z zakresu administracji rządowej i zlecone	+ 10.000,00 zł
- subwencja ogólna	+ 4.139.200,00 zł

2. Planowane dochody budżetu miasta zostały zrealizowane w 100,35%.

Stopień realizacji dochodów według ważniejszych źródeł przedstawia się następująco:

Dochody bieżące: 100,83% (plan 547.220.412,30 zł, wykonanie 551.754.994,60 zł),

w tym:

A.	Dochody własne	103 %
B.	Subwencja ogólna	100 %
C.	Dotacje celowe z budżetu państwa	96 %
D.	Dotacje z budżetu Unii Europejskiej	71 %
E.	Inne dotacje	98 %

Dochody majątkowe: 97,17% (plan 82.565.272,04 zł, wykonanie 80.228.122,40 zł),

w tym:

A.	Dochody własne	102 %
B.	Dotacje z budżetu Unii Europejskiej	95 %
C.	Inne dotacje	100 %
D.	Dotacje z budżetu państwa	100 %
E.	Subwencja ogólna	100 %

Podstawowym źródłem finansowania zadań realizowanych przez JST, stanowiącym o ich samodzielności, są **dochody własne**, które obejmują również udziały w podatkach dochodowych od osób fizycznych i prawnych. Wykonanie dochodów własnych w okresie sprawozdawczym to kwota 373.759.123 zł, która stanowi 59% dochodów ogółem. W dochodach własnych dochody bieżące stanowią 93%, zaś dochody majątkowe 7%.

Wpływy z podatków zamknęły się kwotą 92.866.157 zł (102,03% planu).

Największym źródłem dochodów podatkowych jest podatek od nieruchomości. Wykonanie wyniosło 84.136.260 zł, co stanowi 102% planu rocznego. Na uzyskaną kwotę składa się podatek pobierany:

- od osób prawnych – 63.871.181 zł (101,38%); uzyskane dochody obejmują wpływy dotyczące przypisu roku bieżącego – 63.101.925 zł oraz wpłaty zaległości – 769.256 zł,
- od osób fizycznych – 20.265.079 zł (103,92%); wpływy dotyczące przypisu roku bieżącego wyniosły 18.903.033 zł, natomiast wpłaty zaległości – 1.362.046 zł.

Wpływy z podatku od środków transportowych wyniosły 2.523.534 zł, co stanowi 91,43% planu rocznego. W celu utrzymania korzystnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie transportu drogowego stawki podatkowe na rok 2012 ustalono na poziomie niższym od maksymalnych stawek ustawowych.

Wpływy z tytułu podatku od czynności cywilnoprawnych wyniosły 4.345.062 zł (103,45% planu rocznego). Plan pierwotny został zmniejszony o 1,8 mln zł. Wysokość wpływów zależy od ilości zawieranych transakcji oraz od wartości rynkowej przedmiotów będących podstawą naliczenia podatku.

Wykonanie podatku dochodowego od osób fizycznych opłacanego w formie karty podatkowej wyniosło 100% planu, natomiast od spadków i darowizn 147,58%. Są to dochody, podobnie jak podatek od czynności cywilnoprawnych, pobierane i przekazywane Miastu przez Urzędy Skarbowe.

Wpływy z opłat wyniosły 21.745.237 zł, co stanowi 108,85% planu rocznego.

Dochody z tytułu opłat komunikacyjnych wyniosły 2.905.086 zł (167,73%). Opłaty te są pobierane m.in. za wydanie praw jazdy, dowodów i tablic rejestracyjnych, kart pojazdów i pozwoleń czasowych. Od sierpnia 2010 roku rozpoczęto zwracanie, na wniosek, nadpłaconych kwot za wydanie karty pojazdu w okresie od 21.8.2003 r. do 14.4.2006 r., w wysokości 425 zł. Łączna kwota zwrotów wyniosła 712.725 zł (liczba pojazdów: 1.677), a za okres sprawozdawczy 20.825 zł (liczba pojazdów: 49).

Wpływy z opłat za zezwolenie na sprzedaż alkoholu w okresie sprawozdawczym wyniosły 3.178.371 zł (105,95% planu rocznego). Wielkość opłaty zależy od wartości sprzedaży wyrobów alkoholowych w roku poprzednim. Im wyższy obrót ze sprzedaży alkoholu osiąga przedsiębiorca, tym wyższą opłatę musi zapłacić w roku następnym. Miasto ma wpływ na uzyskane z tego tytułu dochody tylko poprzez decyzje o cofnięciu lub wydaniu nowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Wpływy z tytułu opłaty skarbowej w okresie sprawozdawczym wyniosły 2.059.769 zł (93,63% planu rocznego). Opłata uiszczana jest m.in. od wydawanych zaświadczeń i zezwoleń od dokonywanych czynności urzędowych oraz udzielonych pełnomocnictw.

Wpływy z opłaty targowej w ostatnich dwóch latach wynosiły:

Wykonanie 2011	Plan 2012	Wykonanie 2012	% wykonania planu 2012	% wykonania w stosunku do 2011
1.324.467 zł	1.300.000 zł	1.186.414 zł	91	90

Spadek dochodów związany jest ze zmniejszającą się liczbą osób zainteresowanych prowadzeniem handlu na targowisku.

Z opłat za zajęcie pasa drogowego uzyskano 1.363.703 zł (86,86% planu).

Wpływy z opłat za korzystanie ze środowiska wyniosły 8.908.081 zł (104,80%).

Wpływy z opłaty eksploatacyjnej w ostatnich dwóch latach kształtowały się następująco:

Wykonanie 2011	Plan 2012	Wykonanie 2012	% wykonania planu 2012	% wykonania w stosunku do 2011
1.739.570 zł	1.600.000 zł	2.026.391 zł	127	116

Opłatę eksploatacyjną ustala się jako iloczyn stawki dla danego rodzaju kopaliny i ilości kopaliny wydobytej w okresie rozliczeniowym. Gminie przysługuje 60% naliczonej opłaty, pozostałe 40% to dochód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Dochody bieżące z majątku miasta zasilily budżet kwotą 26.325 tys. zł, co stanowi 97,28% założonego planu. Podstawowym źródłem tych dochodów są wpływy:

- z czynszów mieszkaniowych i z lokali użytkowych, pobieranych przez Zakład Gospodarki Mieszkaniowej: plan 24 mln zł; wykonanie 23.208.728 zł (96,7%),
- z opłat za użytkowanie i użytkowanie wieczyste gruntów i nieruchomości; plan 1,2 mln zł; wykonanie 988.521 zł (82,38%),
- z najmu i dzierżawy składników majątkowych; plan 1.860.980 zł; wykonanie: 2.127.751 zł (114,33%).

Wpływy z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych w okresie sprawozdawczym wyniosły 127.730.494 zł, co stanowi 99,48% planu przyjętego przez Radę Miasta i 97,22% kwoty wynikającej z ostatecznego zawiadomienia Ministerstwa Finansów. Na uzyskaną kwotę składają się udziały gminy 100.173.402 zł (37,26%) i powiatu 27.557.092 zł (10,25%).

Wpływy z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych wyniosły 10.490.404 zł (100,87% planu rocznego, przyjętego na poziomie planu 2011 roku).

Udział miasta w dochodach uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami wyniósł łącznie 1.646.891 zł (156,1% planu).

Dochody majątkowe zostały zrealizowane na poziomie 80.228 tys. zł (97,17% planu rocznego, wynoszącego 82.565 tys. zł). Obejmują one dochody własne (łącznie 27.085 tys. zł) – m.in. z majątku gminy (18.846 tys. zł) i niewykorzystane środki WNW z 2011 roku (8.221 tys. zł) oraz dotacje z budżetu państwa (184 tys. zł), Funduszu Dopłat (480 tys. zł), WFOŚiGW (362 tys. zł) i Unii Europejskiej (47.978 tys. zł), a także środki z rezerwy subwencji ogólnej (4.139 tys. zł). Dochody z majątku gminy obejmują m.in. sprzedaż nieruchomości (13.629 tys. zł), mieszkań (1.459 tys. zł) oraz lokali użytkowych (3.296 tys. zł). W związku z tym, że część planowanych sprzedaży nieruchomości nie doszła do skutku, zmniejszono plan o 12.600 tys. zł. Pełna realizacja dochodów w zakresie dotacji z budżetu UE uzależniona jest od postępu prac na zadaniach współfinansowanych tymi środkami oraz sprawności instytucji odpowiedzialnych za rozpatrywanie wniosków o płatność.

3. Ogółem stan zaległości z tytułu dochodów budżetowych na koniec 2012 roku wyniósł 69.462 tys. zł (bez odsetek od podatków lokalnych – 6.983 tys. zł), co stanowi 9,8% należności ogółem. Największe zaległości wymagalne wystąpiły z tytułu: czynszów mieszkaniowych i za lokale użytkowe – 38.496 tys. zł, w tym z tytułu odsetek – 13.612 tys. zł, przejazdów bezbiletowych – 1.863 tys. zł, w podatkach: od nieruchomości – 15.114 tys. zł i od środków transportowych – 1.238 tys. zł (zaległości w tych podatkach od 23 przedsiębiorstw i firm będących w upadłości lub likwidacji to 1.637 tys. zł, a naliczone odsetki 600 tys. zł), a także z tytułu dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej – 7.181 tys. zł, w tym przede wszystkim z tytułu zwrotu zaliczek alimentacyjnych i świadczeń pobieranych z funduszu alimentacyjnego – 6.893 tys. zł.

4. Skutki obniżenia przez Radę Miasta górnych stawek podatkowych w podatkach i opłatach lokalnych w okresie sprawozdawczym wyniosły **13.062.230,72 zł**, w tym:

- podatek od nieruchomości: 11.293.705,68 zł
  - od osób fizycznych: 928.106,91 zł
  - od osób prawnych: 10.365.598,77 zł
- podatek od środków transportowych: 1.640.519,57 zł
  - od osób fizycznych: 933.382,36 zł
  - od osób prawnych: 707.137,21 zł
- podatek rolny: 128.005,47 zł
  - od osób fizycznych: 125.606,81 zł
  - od osób prawnych: 2.398,66 zł

5. Skutki zwolnień z podatków na podstawie uchwał Rady Miasta w okresie sprawozdawczym wyniosły **2.250.164,01 zł**, w tym:

- podatek od nieruchomości: 2.227.157,16 zł:
  - od osób fizycznych: 524.217,00 zł

w tym:

  - ✓ nieruchomości na zdegradowanych terenach przemysłowych, na których osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zainwestowały lub utworzyły nowe miejsca pracy - 318.662 zł,
  - ✓ nieruchomości zabudowane lub ich części, położone na terenie historycznego układu miejskiego: remont (odrestaurowanie) fasady budynku - 205.555 zł,
  - od osób prawnych: 1.702.940,16 zł

w tym m.in.:

  - ✓ nieruchomości na zdegradowanych terenach przemysłowych, na których przedsiębiorcy zainwestowali lub utworzyli nowe miejsca pracy - 723.672,16 zł,
- podatek rolny: 10.421,24 zł:
  - od osób fizycznych: 6.834,27 zł
  - od osób prawnych: 3.586,97 zł
- podatek leśny od osób fizycznych: 12.585,61 zł.

6. Skutki udzielonych decyzjami Prezydenta Miasta Rybnika ulg - umorzenia, odroczenia, raty - w okresie sprawozdawczym wyniosły **3.579.580,85 zł** (180 decyzji, w tym 141 decyzji o umorzeniu na kwotę **2.406.271,85 zł**), w tym:

- podatek od nieruchomości: 2.639.020,61 zł:
  - od osób fizycznych: 99.431,29 zł (w tym: 97 umorzeń na kwotę 60.512,13 zł),
  - od osób prawnych: 2.539.589,32 zł (w tym: 20 umorzeń na kwotę 1.756.660,32 zł),
- podatek od środków transportowych: 117.783,40 zł:
  - od osób fizycznych: 115.743,25 zł (w tym: 2 umorzenia na kwotę 1.461,25 zł),
  - od osób prawnych: 2.040,15 zł (umorzenie),
- podatek rolny od osób fizycznych: 790,84 zł (w tym: 11 umorzeń łącznego zobowiązania pieniężnego na kwotę 614 zł),
- podatek od spadków i darowizn: 213.138 zł (w tym: 5 umorzeń na kwotę 9.106 zł),
- opłata skarbową: 102 zł (5 umorzeń)
- odsetki za zwłokę: 608.746 zł:
  - od osób fizycznych: 11.944 zł (w tym umorzono kwotę 9.109 zł),
  - od osób prawnych: 596.802 zł (w tym umorzono kwotę 566.667 zł).

III. WYDATKI BUDŻETU

1. Zmniejszenie planu wydatków ogółem (per saldo) o kwotę **- 51.168.235,96 zł**

w tym:

- zmniejszenie wydatków bieżących (per saldo) o kwotę **- 4.546.647,43 zł**
  - zmniejszenie wydatków majątkowych (per saldo) o kwotę **- 46.621.588,53 zł**
- obejmują korekty planu wydatków w następujących działach (kwoty zbiorcze stanowią różnicę między zwiększeniami i zmniejszeniami planu)

010 – rolnictwo i łowiectwo	+ 20.187,77 zł
600 – transport i łączność	- 41.370.804,57 zł
630 – turystyka	- 151.125,00 zł
700 – gospodarka mieszkaniowa	+ 355.259,37 zł
710 – działalność usługowa	- 59.203,88 zł
750 – administracja publiczna	- 9.223.197,42 zł
751 – urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	+ 538,00 zł
754 – bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	+ 1.366.261,06 zł
758 – różne rozliczenia	- 1.718.084,70 zł
801 – oświata i wychowanie	- 1.869.429,84 zł
851 – ochrona zdrowia	- 234.255,82 zł
852 – pomoc społeczna	+ 2.996.224,93 zł
853 – pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	+ 696.120,00 zł
854 – edukacyjna opieka wychowawcza	+ 1.436.489,14 zł
900 – gospodarka komunalna i ochrona środowiska	- 969.571,02 zł
921 – kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	+ 1.924,08 zł
926 – kultura fizyczna	- 2.445.568,06 zł

2. Planowane wydatki budżetu ogółem zostały zrealizowane w 93,67 %, w tym:

- ♦ wydatki bieżące 93,38 % (plan 515.908.408,92 zł, wykonanie 481.749.953,26 zł)
- ♦ wydatki majątkowe 94,99 % (plan 113.561.267,42 zł, wykonanie 107.872.559,56 zł)

W wydatkach ogółem mieszczą się wydatki, które nie wygasły z końcem roku budżetowego, stosownie do uchwały Rady Miasta Nr 409/XXIX/2012 z dnia 19 grudnia 2012 roku, w wysokości 24.772.442,25 zł.

Struktura (wg działów) poniesionych wydatków przedstawia się następująco:

➤ transport i łączność	20,65 %
➤ gospodarka mieszkaniowa	6,25 %
➤ administracja publiczna	6,77 %
➤ bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2,14 %
➤ obsługa długu publicznego	0,95 %
➤ oświata i wychowanie	36,12 %
➤ edukacyjna opieka wychowawcza	1,71 %
➤ ochrona zdrowia	1,52 %
➤ pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	11,96 %
➤ gospodarka komunalna i ochrona środowiska	5,60 %
➤ kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2,43 %
➤ kultura fizyczna	2,68 %
➤ pozostałe	1,22 %

W ogólnej kwocie poniesionych wydatków wydatki bieżące stanowią 81,70 %, a wydatki majątkowe 18,30 %.

Środki finansowe przeznaczono przede wszystkim na następujące wydatki bieżące:

- wynagrodzenia i składki naliczane od wynagrodzeń	240.707.355,00 zł
- dotacje	35.781.264,18 zł
* dla miejskich instytucji kultury	12.651.944,00 zł
* dla Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach oraz Politechniki Śląskiej w Gliwicach na dofinansowanie ponoszonych opłat za media oraz kosztów remontów bieżących placówek w Rybniku	450.000,00 zł
* udzielone jednostkom spoza sektora finansów publicznych (stowarzyszenia, fundacje, parafie i inne)	7.052.343,55 zł

* udzielone publicznym i niepublicznym przedszkolom, szkołom i placówkom oświatowo–wychowawczym prowadzonym przez podmioty nienależące do sektora finansów publicznych	12.280.640,00 zł
* dla Miasta Sosnowiec za ucznia uczęszczającego na naukę religii Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego w Sosnowcu	564,08 zł
* dla powiatów za dzieci z Rybnika przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	2.081.822,25 zł
* dla powiatów za dzieci z Rybnika przebywające w rodzinach zastępczych	700.799,47 zł
* dla Powiatu Rybnickiego na współfinansowanie Powiatowego Rzecznika Konsumentów	58.236,00 zł
* powierzenie Miastom Bielsko-Biała i Tychy zadań z zakresu Izby Wyrzeźwień dla osób doprowadzonych z terenu Miasta Rybnika	53.380,00 zł
* inne wpłaty zaliczane do dotacji:	
▪ wpłata na fundusz celowy Komendy Miejskiej Policji w Rybniku	248.343,54 zł
▪ wpłata na rzecz izby rolniczej w wysokości 2% uzyskanych wpływów z podatku rolnego	7.940,67 zł
▪ zwroty dotacji z budżetu państwa z lat ubiegłych	195.250,62 zł
- finansowanie oświaty	38.821.235,31 zł
- transport lokalny	24.959.571,81 zł
- świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego	23.745.179,67 zł
- gospodarka mieszkaniowa	22.810.321,81 zł
- utrzymanie, modernizacje i remonty dróg	17.853.102,50 zł
- gospodarka ściekowa i ochrona wód, gospodarka odpadami, oczyszczanie i zieleń w mieście oraz oświetlenie uliczne	16.461.421,64 zł
- obsługa długu publicznego	5.583.601,81 zł
- dodatki mieszkaniowe	4.769.968,45 zł
- remonty budynków szkół, przedszkoli oraz obiektów kultury, zdrowia, opieki społecznej i kultury fizycznej	4.234.746,73 zł
- składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	4.026.289,00 zł
- zasiłki i usługi opiekuńcze w zakresie opieki społecznej	3.988.736,14 zł
- gospodarka gruntami i nieruchomościami	2.937.540,27 zł
- rodziny zastępcze	2.840.280,88 zł
- bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2.507.170,34 zł
- wpłaty do budżetu państwa z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej dla powiatów	1.106.505,00 zł

Miasto dopłaciło ze środków własnych do zadań oświatowych, finansowanych z części oświatowej subwencji ogólnej, ponad **24.096.716 zł** (bez nakładów na remonty i inwestycje oświatowe). Wydatki poniesione na wynagrodzenia, składki naliczane od wynagrodzeń oraz odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (138.429.008 zł) stanowiły 98% otrzymanej subwencji (141.755.380 zł). Ponadto ze środków unijnych, w ramach realizowanych projektów, przeznaczono na te wydatki 3.428.280 zł.

Średni roczny koszt oraz dopłata miasta do jednego ucznia w poszczególnych grupach placówek oświatowych kształtowały się następująco:

Placówka oświatowa	Średni koszt na 1 ucznia	w tym: średnia dopłata miasta do 1 ucznia	
		zł	%
szkoły podstawowe	7.770 zł	2.007 zł	26 %
gimnazja	8.158 zł	2.178 zł	27 %
szkoły ponadgimnazjalne	6.452 zł	383 zł	6 %
szkoły specjalne	31.749 zł	3.385 zł	11 %

Ponadto wydatki bieżące obejmują **dopłaty ze środków własnych** do realizacji zadań z zakresu administracji rządowej, finansowanych przez budżet państwa, **ogółem 2.788.770 zł.**

Na wydatki inwestycyjne z budżetu miasta w 2012 roku przeznaczono 107.872.560 zł. Największe nakłady inwestycyjne poniesione zostały w działach: transport i łączność (71.245.115 zł), oświata i wychowanie (11.539.633 zł), gospodarka komunalna i ochrona środowiska (9.732.665 zł), administracja publiczna (9.310.950 zł) i gospodarka mieszkaniowa (2.240.004 zł).

**Zaawansowanie realizacji inwestycji wieloletnich,
ujętych w wykazie programów, projektów i zadań wieloletniej prognozy finansowej**

I. Programy, projekty i zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp.

W nawiasach podano numer kolejny w tabeli.

1. Projekty miękkie realizowane przez placówki oświatowe:

- w 2012 roku zakończono realizację następujących projektów:
  - (1) *Szkoła dobrych pomysłów* (Wydział Edukacji UM – dalej „WE”, szkoły podstawowe, ZSzP-1, 2, 3 i 4 oraz SOS-W),
  - (2) *Nowoczesny uczeń w nowoczesnej szkole* (WE, IVLO, ZS1, 2, 3, 4 i 5, ZSB oraz ZST),
  - (4) *Z sąsiadem za pan brat* (SP28),
  - (5) *Z ekonomią na co dzień* (ZSE-U),
  - (6) *Mogę ja, możesz ty - możemy my* (SP1),
  - (7) *Nasze przedszkole – nasza bajka* (P9),
  - (8) *Zawód z pasją* (ZSM-E),
  - (9) *Jasny horyzont - kwalifikacje na przyszłość* (WE, RCEZ),
  - (10) *Odkrywam samodzielność* (ZSS/ZS6),
  - (11) *Lepszy start młodzieży w życie zawodowe* (ZST),
  - (12) *Bardziej aktywni, bardziej sprawni* (SZSzP),
  - (13) *Mój wybór – moja przyszłość* (G10),
  - (14) *Po rozum do głowy* (G3),
  - (15) *Sedno – to edukacja skrojona na miarę europejskiego rynku pracy* (ZSB),
  - (29) *A world of Tales* (SP11),
  - (30) *World is screaming silently* (SP13),
  - (31) *Search, share and achieve – unity makes dreams come true* (SP22),
  - (32) *Building bridges between cultures* (SP35),
  - (33) *Children of Europe* (ZSzP1),
  - (34) *European children on the same stage* (ZSzP2),
  - (36) *Notre petite patrie - une fenetre sur le monde* (G7),
  - (37) *Przygotowani do pracy w Europie* (G10),
  - (38) *Concepts for a Successful Self – Organised Learning* (ZS2),
  - (39) *Architecture – a tool for “Building” European awareness in a multicultural society* (ZSB),
  - (53) *Hotelarstwo po obu stronach Pirenejów* (ZSE-U),
  - (54) *ACROSS BOARDERS – staże IVT dla uczniów Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Rybniku* (ZSM-E),
- realizację pozostałych zadań przewiduje się zgodnie z planem; ponieważ część projektów jest prefinansowana ze środków budżetu miasta, refundacje wynikające z zatwierdzonych wniosków o płatność mogą wpłynąć dopiero w przyszłym roku,

- projekty realizowane przez placówki oświatowe i Wydział Edukacji mają na celu poszerzenie oferty edukacyjnej w mieście; są to innowacyjne (autorskie) programy rozwojowe szkół, co dodatkowo podnosi atrakcyjność i jakość tej oferty. W bieżącym roku zorganizowano dodatkowe zajęcia przedmiotowe oraz wizyty studyjne i wycieczki dla uczniów. Zakupiono już pomoce naukowe i dydaktyczne oraz doposażono szkoły w sprzęt komputerowy i elektroniczny.

2. (3) *Skorzystaj z szansy (EFS – POKL):*

- poniesione nakłady w 2012 roku - 757.487 zł; nakłady do poniesienia w 2013 r. - 792 tys. zł,
- zmiana w planie wydatków wynika ze zmniejszenia dofinansowania. Ostatecznie podpisana umowa o dofinansowanie określiła budżet projektu w wysokości 1.603.097 zł (corocznie Instytucja Pośrednicząca określa jego wysokość na podstawie szczegółowego algorytmu określającego poziom problemów społecznych w mieście),
- celem projektu jest integracja społeczna, walka z marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

3. (19) *Promocja terenów inwestycyjnych w Rybniku (EFRR – RPO):*

- poniesione nakłady w 2012 roku – 1.202.263 zł; projekt zakończony – w 2012 roku opracowano materiały oraz przeprowadzono kampanię promocyjną (promocja internetowa, film reklamowy, spot reklamowy - produkcja i emisja, produkcja spaceru wirtualnego), a także wzięto udział w targach Expo Real w Monachium,
- projekt zakładał promocję inwestycyjną terenów zlokalizowanych w dzielnicy Rybnika – Kłokocin (teren byłej SSE).

4. (20) *Małe społeczności – wielkie problemy. Skala i specyfika wykluczenia społecznego w wybranych dzielnicach miasta Rybnika (EFS – POKL):*

- poniesione nakłady w 2012 roku – 35.826 zł,
- projekt został zakończony - problemem badawczym, a jednocześnie celem ogólnym projektu była diagnoza skali zjawiska wykluczenia społecznego i ubóstwa w dzielnicach miasta Rybnika: Niedobczyce, Boguszowice Stare, Boguszowice Osiedle, Paruszowiec-Piaski, Śródmieście oraz Maroko-Nowiny.

5. (21) *Opracowanie mapy akustycznej miasta Rybnika wraz z włączeniem jej do Rybnickiego Systemu Informacji Przestrzennej (EFRR – RPO):*

- poniesione nakłady w 2012 roku – 348.802 zł oraz 28.229 zł z WNW 2011 roku; nakłady do poniesienia w 2013 r. – 42 tys. zł,
- wykonano dokumentację I etapu opracowania mapy (2011 r.); etap ten obejmował pozyskanie danych akustycznych i nieakustycznych oraz opracowanie modelu symulacyjnego (sprawozdania z pomiarów akustycznych źródeł hałasu, dokumentacja zawierająca opis struktury opracowania warstw tematycznych oraz model symulacyjny mapy w formie elektronicznej). W 2012 roku przyjęto wykonanie II etapu i odebrano dokumentację; etap ten obejmował wykonanie graficznej i opisowej części mapy, opracowanie systemów aktualizacji i wyników mapy do postaci umożliwiającej umieszczenie ich w RSIP oraz opracowanie metadanych; prowadzono również promocję projektu,
- do realizacji pozostała jeszcze asysta techniczna (w 2013 r. – 42 tys. zł); planowany termin zakończenia zadania – czerwiec 2013 r.

6. (22) *T:RAF – Twój: Rozwój, Aktywność, Forma (EFS - POKL):*

- poniesione nakłady w 2012 roku – 1.117.757 zł,
- projekt został zakończony – celem była aktywizacja społeczna i zawodowa 100 osób w wieku 15-25 lat z dzielnic Rybnika: Niedobczyce i Niewiadom, reprezentujących następujące grupy problemowe - samotne matki, kobiety w ciąży, rodzice, osoby chore i niepełnosprawne, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym oraz osoby, które przerwały kształcenie na poziomie podstawowym i gimnazjalnym.

7. (23) *Rybnik, wszystko czego sobie życzysz – promocja terenów inwestycyjnych (EFRR – RPO):*

- projekt wprowadzony do budżetu w trakcie roku, w związku z pozyskaniem dofinansowania ze środków RPO (1,5 mln zł); po użyciu interpretacji o możliwości odzyskania podatku VAT dofinansowanie uległo zmniejszeniu do 1,2 mln zł (podatek VAT stał się kosztem niekwalifikowanym),
- wartość projektu 1.755.740 zł (lata realizacji 2012-2013); projekt zakłada promocję inwestycyjną 5 terenów zlokalizowanych na terenie miasta,
- poniesione nakłady w 2012 roku – 139.283 zł; nakłady pozostałe do poniesienia w 2013 roku – 1,6 mln zł,
- w 2012 roku przygotowano założenia dotyczące promocji terenów oraz opis przedmiotu zamówienia dla przetargów, wynajęto powierzchnię wystawienniczą, zakupiono bilety lotnicze i rozpoczęto procedurę wyboru wykonawcy stoiska wystawienniczego, materiałów i kampanii promocyjnej.

8. (25) *Razem po nowe możliwości (EFS – POKL):*

- poniesione nakłady w 2012 roku – 285.738 zł; nakłady do poniesienia w 2013 roku - 42 tys. zł,
- projekt ma na celu aktywizację bezrobotnych po 50 roku życia (wsparcie w zakresie poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy, szkolenia zawodowe oraz w ramach klubu pracy, staże).

9. (27) *Inkubator Ekonomii Społecznej Subregionu Zachodniego (EFS – POKL):*

- projekt wprowadzony do budżetu w trakcie roku, w związku z pozyskaniem dofinansowania ze środków EFS (Miasto Rybnik jest partnerem projektu, a liderem Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych),
- poniesione nakłady w 2012 roku – 40.744 zł; nakłady do poniesienia w latach 2013-2015 to 286 tys. zł,
- celem projektu jest podniesienie potencjału sektora ekonomii społecznej z Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego poprzez udzielenie kompleksowego i długofalowego wsparcia podmiotom ekonomii społecznej i osobom fizycznym, zainteresowanym działalnością w tych podmiotach. Zadaniem Miasta będzie promowanie ekonomii społecznej i zatrudnienia w tym sektorze oraz prowadzenie działań informacyjnych, m.in. poprzez organizację Dni NGO.

10. (60) *Sieć Tablic Elektronicznej Informacji Pasażerskiej na terenie Miasta Rybnika (EFRR – RPO):*

- poniesione nakłady w 2012 roku – 1.295.860 zł (WNW – 268 zł); łączny koszt zadania w latach 2009-2012 wyniósł 3,2 mln zł, w tym 2,6 mln zł ze środków RPO,
- inwestycja zakończona; projekt obejmował zakup serwera wraz z oprogramowaniem oraz instalację na przystankach na terenie Miasta Rybnika 167 elektronicznych tablic, które informują pasażerów korzystających z komunikacji zbiorowej o faktycznej godzinie odjazdu autobusu.

11. (61) Miejska sieć szerokopasmowa w Rybniku (EFRR – RPO):

- poniesione nakłady w 2012 roku – 7.831.148 zł; nakłady do poniesienia w 2013 roku to 5,7 mln zł,
- w trakcie roku dokonano korekty łącznych nakładów finansowych (zmniejszenie o 3,1 mln zł), w związku z możliwością częściowego odliczenia podatku VAT oraz rozstrzygnięciem postępowania na wybór wykonawcy,
- w 2012 roku realizowane były prace związane z budową kanalizacji teletechnicznej nitek: Chwałowickiej, Wodzisławskiej i Gliwickiej oraz Obszaru Centrum (ok. 38 km kanalizacji, tj. 85% kanalizacji szkieletowej) i uruchomieniem 3 punktów rdzeniowych; w 2013 r. planowane jest dokończenie kanalizacji na Nitce Wodzisławskiej oraz w Obszarze Centrum (w tym mikrokanalizacja), budowa przyłączy do obiektów, montaż urządzeń aktywnych sieci oraz promocja projektu.

12. (62) Miejska sieć szerokopasmowa w Rybniku - etap II (EFRR – RPO):

- poniesione nakłady w 2012 roku – 266.589 zł; nakłady do poniesienia w latach 2013-2014 to 11,9 mln zł,
- w trakcie roku, w związku z przeprowadzoną analizą postępu realizacji projektu, część środków została przeniesiona z 2012 na 2013 rok,
- w 2012 roku podpisano umowę o dofinansowanie ze środków RPO oraz umowę z wykonawcą projektu i na pełnienie funkcji koordynatora czynności nadzoru inwestorskiego; realizowane były prace związane z budową kanalizacji wzdłuż ul. Żorskiej i ul. Podmiejskiej (łącznie ok. 2,6 km, tj. 6% kanalizacji). W 2013 roku planowana jest budowa nitki Żorskiej, Rudzkiej wraz z Obszarem Chwałęcice i Stodoły, Obszarem Grabownia i Ochojec, Zebrzydowice, a także dostawa i montaż urządzeń, nadzór inwestorski i promocja projektu.

13. (63) Kultura.rybnik.eu (EFRR – RPO):

- poniesione nakłady w 2012 roku – 332.924 zł; nakłady do poniesienia w latach 2013-2014 to 938 tys. zł,
- w 2012 roku na realizację projektu podpisano umowę na dostawę i montaż gablot informacyjnych wraz z wydrukiem plakatów i obsługą, od której Miasto odstąpiło z winy wykonawcy. Przedstawiona przez wykonawcę niekompletna dokumentacja, niezgodność dostarczonych gablot z projektem i specyfikacją istotnych warunków zamówienia oraz umową, ogólny stan gablot i zastosowany nieskuteczny sposób wywieszania plakatów nie pozwoliły na dokonanie ich odbioru (dokonano trzech prób odbioru zadania z udziałem wykonawcy - 12 kwietnia, 18 kwietnia i 26 kwietnia 2012 r.). Wykonawca nie otrzymał wynagrodzenia z tytułu realizacji zadania i zgodnie z umową naliczone zostały kary umowne. W związku z powyższym przeprowadzone zostały kolejne przetargi na dostawę i montaż gablot informacyjnych (umowę zawarto w październiku) oraz wykonanie informatora internetowego (www.kultura.rybnik.eu) i uruchomienie systemu fotokodów (umowę zawarto w sierpniu),
- z uwagi na 15-miesięczny okres wywieszania plakatów w gablotach, zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie oraz studium wykonalności projektu, Miasto zwróciło się do Instytucji Zarządzającej i uzyskało zgodę na wydłużenie terminu realizacji projektu – do kwietnia 2014 roku; z tego też względu w II półroczu dokonano stosownych zmian w planie budżetu,
- w 2012 roku zrealizowano dostawę i montaż ekranu LED, produkcję i emisję programu telewizyjnego „Kulturalny Donosiciel” oraz opracowanie, wydruk i dystrybucję informatora kulturalnego (30.000 egz. miesięcznie).

14. (64) Usprawnienie i poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez przebudowę DK 78 w Rybniku (EFRR – POIiŚ):

- poniesione nakłady w 2012 roku – 29.238.374 zł (WNW – 2.497.618 zł); nakłady do poniesienia w 2013 roku to 8,8 mln zł,
- w trakcie roku dokonano zmian w planie w związku z częściową zmianą zakresu robót oraz przesunięciem terminu zakończenia zadania na 2013 rok,
- zadanie w trakcie realizacji.

15. (65) Przebudowa ul. Żorskiej w ciągu DW 935 na odcinku od ronda Boguszowickiego do granic Miasta (EFRR – RPO):

- poniesione nakłady w 2012 roku – 19.055.863 zł (WNW – 4.435.297 zł); nakłady do poniesienia w 2013 roku to 5,4 mln zł,
- w trakcie roku dokonano zmian w planie w związku z częściową zmianą zakresu robót oraz przesunięciem terminu zakończenia zadania na 2013 rok,
- zadanie w trakcie realizacji.

16. (66) Geoinformacyjna Platforma Usług Elektronicznych (EFRR – RPO):

- nie poniesiono nakładów w 2012 roku; nakłady do poniesienia w latach 2013-2014 to 3 mln zł,
- zmiany w planie dokonane w trakcie toku wiązały się z rozstrzygnięciem przetargu na nadzór nad realizacją projektu oraz przesunięciem części środków z lat 2012-2013 na rok 2014,
- w 2012 roku podpisana została umowa z OPGK Rzeszów S.A. na nadzór nad realizacją projektu. Przedmiot umowy ma zostać zrealizowany w trzech etapach. W pierwszym etapie trwa opracowanie projektu specyfikacji istotnych warunków zamówienia na potrzeby postępowania o udzielenie zamówienia. Realizacja etapu drugiego - wsparcie w trakcie procedury udzielania zamówienia oraz rozpoczęcie etapu trzeciego - nadzór nad realizacją, po wyłonieniu wykonawcy zadania, planowane jest na 2013 rok,
- projekt ma na celu wdrożenie innowacyjnych rozwiązań informatycznych w celu poprawy obsługi klienta - poprzez zwiększenie efektywności udostępniania danych przestrzennych z wykorzystaniem elektronicznych usług geoinformacyjnych (zintegrowanie systemów do prowadzenia mapy, ewidencji gruntów i budynków oraz obsługi ośrodka dokumentacji).

17. (67) Ogólnodostępny System Komunikacji Administracji Rybnickiej – OSKAR (EFRR – RPO):

- w związku z otrzymaniem dofinansowania na realizację projektu zmianie uległa nazwa zadania (poprzednio - "Elektroniczna karta miejska i publiczne punkty dostępu do Internetu w Mieście Rybnik - etap II rozbudowa Wirtualnego Biura OSKAR") oraz wartość projektu (z 1.050.872 zł na 2.970.260 zł),
- poniesione nakłady w 2012 roku – 12.505 zł; nakłady do poniesienia w 2013 roku to 2,8 mln zł,
- w 2012 roku dokonano płatności ostatniej transzy za opracowanie studium wykonalności oraz wybrano wykonawcę na wsparcie i nadzór inwestorski nad realizacją projektu.

18. (68) Budowa Obwodnicy Północnej Miasta Rybnika na odcinku od ulicy Budowlanych do ronda na skrzyżowaniu ul. Rudzkiej i Podmiejskiej (EFRR – RPO) – zadanie zakończone.

19. (69) Zakup i wdrożenie systemu HR (kadrowo-płacowego) i RCP w UM Rybnika w ramach projektu Od administracji PROCEDUR do administracji REZULTATÓW – UM Rybnika wzorcową JST (EFS – POKL):

- zadanie wprowadzone do budżetu w trakcie roku, w związku z pozyskaniem dofinansowania ze środków EFS,
- poniesione nakłady w 2012 roku – 91.072 zł; nakłady do poniesienia w 2013 roku to 13 tys. zł,
- w 2012 roku poniesiono koszty związane z dostawą i wdrożeniem systemu HR (kadrowo-płacowego) oraz Rejestracji Czasu Pracy; w 2013 roku planowana jest asysta techniczna.

II. Pozostałe programy, projekty i zadania

Numeracja odpowiada kolejnym pozycjom w tabeli.

1. Budowa III kwatery składowiska odpadów komunalnych w Rybniku:

- poniesione nakłady w 2012 roku – 1.364.895 zł,
- zadanie zakończone; w 2012 roku, w III etapie realizacji projektu, poszerzono skarpe południową niecek, wyłożono skarpy folią, ułożono instalację drenażową oraz zabudowano 11 studni odgazowujących.

2. Termomodernizacja budynków Zespołu Szkół Budowlanych w Rybniku przy ul. Świerkłańskiej 42:

- poniesione nakłady w 2012 roku – 3.235.577 zł; łączny koszt zadania w latach 2007-2012 wyniósł 3,4 mln zł,
- inwestycja zakończona - wymieniono okna, wykonano: docieplenie dachów, stropodachów i ścian, izolację przeciwwilgociową, instalację odgromową, wymieniono instalację centralnego ogrzewania i zmodernizowano wymiennikownię c.o. oraz węzeł cieplny, a także wykonano instalacje elektryczne związane z ich modernizacją.

3. Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół nr 2 w Rybniku przy ul. Mikołowskiej 19:

- poniesione nakłady w 2012 roku – 1.006.252 zł; łączny koszt zadania w latach 2009-2012 wyniósł 1,1 mln zł,
- inwestycja zakończona; wykonano: roboty rozbiórkowe i demontażowe, ocieplenie ścian fundamentowych, zewnętrznych, stropodachu i dachu, roboty tynkarskie i malarskie elewacji, instalacje urządzeń elektrycznego ogrzewania rynien, montaż instalacji piorunochronnej oraz roboty towarzyszące (odwodnienie, wymiana nawierzchni dziedzińca).

4. Budowa 7 billboardów wraz z ich wyklejaniem:

- poniesione nakłady w 2012 roku – 495.026 zł,
- zadanie zakończone, billboardy zostały wybudowane i odebrane w kwietniu br. Co miesiąc były opracowywane i wyklejane graficzne kreacje billboardów.

5. Przebudowa Dworca Komunikacji Miejskiej w Rybniku przy ul. Budowlanych:

- poniesione nakłady w 2012 roku – 109.268 zł; łączny koszt zadania w latach 2008-2012 wyniósł 655 tys. zł,
- inwestycja zakończona – wykonano przebudowę części parteru oraz rozbudowano poczekalnię dworca, zagospodarowano teren i dostosowano do potrzeb niepełnosprawnych (oznakowano miejsca parkingowe i obniżono krawężniki),
- projekt znajduje się na liście rezerwowej przedsięwzięć wybranych do dofinansowania ze środków RPO na lata 2007-2013.

6. *Przebudowa parkingu przy ul. Jankowicka/Młyńska/Reymonta:*

- poniesione nakłady w 2012 roku – 158.275 zł (WNW – 23.000 zł),
- zadanie zakończone - zakres obejmował wykonanie podbudowy wraz z utwardzeniem nawierzchni, kanalizacji deszczowej i oświetlenia oraz montaż bezobsługowego systemu parkingowego i monitoring.

7. *Remont i przebudowa 4 budynków mieszkalnych przy ul. Gen. Andersa 38, 40, 42, 44, w wyniku którego powstaną 24 lokale socjalne:*

- poniesione nakłady w 2012 r. – 1.375.559 zł; nakłady do poniesienia w 2013 r. to 855 tys. zł,
- zadanie w trakcie realizacji – w lipcu 2012 roku oddano do użytkowania budynki mieszkalne przy ul. Andersa 38 i 44; w II półroczu wykonywano roboty rozbiórkowe i ogólnobudowlane budynków 40 i 42, z terminem zakończenia do końca marca 2013 roku.

8. *Przebudowa wraz z nadbudową i remontem budynku mieszkalnego wielorodzinnego w Rybniku przy ul. Zebrzydowskiej 31A, w wyniku którego powstaną 23 mieszkania komunalne* – zadanie przewidziane do realizacji w latach 2013-2014. W lutym 2013 r. podpisana została umowa z Bankiem Gospodarstwa Krajowego o udzielenie finansowego wsparcia ze środków Funduszu Doplát.

9. *Przebudowa ul. Prostej* – zadanie przewidziane do realizacji w latach 2013-2014.

10. *Przebudowa ul. Tkoczów:*

- poniesione nakłady w 2012 r. – 106.880 zł; nakłady do poniesienia w 2013 r. to 6,6 mln zł,
- trwa opracowywanie projektu przebudowy; ze względu na opóźnień w regulacji stanów prawnych przetarg na roboty drogowe przewiduje się w 2013 roku.

11. *Przebudowa ul. Rudzkiej na odcinku od Obwiedni Północnej do granic Miasta wraz z obiektem mostowym* – opracowanie projektu budowlano-wykonawczego:

- poniesione nakłady w 2012 r. – 158.700 zł; nakłady do poniesienia w 2013 r. to 192 tys. zł,
- zadanie w trakcie realizacji; planowany termin zakończenia – kwiecień 2013 r.

12. *Przebudowa ul. Rudzkiej na odcinku od Obwiedni Północnej do granic Miasta wraz z obiektem mostowym* – roboty drogowe. Zadanie przewidziane do realizacji w latach 2013-2015.

13. *Przebudowa ul. Podmiejskiej* - zadanie przewidziane do realizacji w latach 2013-2014.

14. *Rozbudowa ul. Narutowicza poprzez budowę chodnika na odcinku od skrzyżowania z ul. Morcinka do granicy miast Radlin – Rydułtowy:*

- poniesione nakłady w 2012 r. – 34.200 zł; nakłady do poniesienia w 2013 r. to 1,6 mln zł,
- w 2012 roku opracowano dokumentację projektową.

15. *USPRAWNIENIE I INTEGRACJA UKŁADU KOMUNIKACYJNEGO W SUBREGIONIE ZACHODNIM WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO POPRZECZ PRZEBUDOWĘ INFRASTRUKTURY DROGOWEJ I LOTNICZEJ:*

(łącznie nakłady 41,4 mln zł, w tym dotacja z budżetu państwa 14,5 mln zł)

- a. *Opracowanie dokumentacji projektowej - Budowa Regionalnej Drogi Racibórz – Pszczyna*** – nie poniesiono wydatków; zadanie w trakcie realizacji - nakłady do poniesienia w 2013 roku to 1,6 mln zł.
- b. *Przebudowa ul. Podmiejskiej*** – zadanie zakończone.
- c. *Budowa łącznika ul. Tkoczów z Małachowskiego tzw. „Zwał Północny”*** - zadanie zakończone.
- d. *Przebudowa ul. Niepodległości*** – zadanie zakończone.
- e. *Przebudowa ul. Budowlanych*** – zadanie zakończone w 2011 r.
- f. *Przebudowa ul. Raciborskiej*** – zadanie zakończone.
- g. *Rozbudowa lotniska w Rybniku Gotartowicach – etap I:***
  - poniesione nakłady w 2012 roku – 135.120 zł (WNW – 123.120 zł); pozostałe nakłady do poniesienia w 2013 roku - 650 tys. zł,
  - w 2011 roku wykupiono 4,8895 ha gruntu - wszystkie tereny niezbędne do realizacji inwestycji; opracowano kartę informacyjną przedsięwzięcia (uproszczony raport oddziaływania na środowisko), w celu uzyskania decyzji środowiskowej oraz wykonano specjalistyczne pomiary hałasu (łącznie nakłady - ponad 5 mln zł). W 2012 roku opracowana została analiza posadowienia pasa startowego i ukształtowania terenu lotniska. Zawarto umowy na opracowanie dokumentacji wymaganej przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, niezbędnej do uzyskania decyzji środowiskowej dla inwestycji (pełen raport oddziaływania na środowisko wraz z obliczeniem hałasu lotniczego, wyznaczenie mocy akustycznych urządzeń stacjonarnych na lotnisku) oraz dokumentacji projektowo-wykonawczej budowy pasa startowego. Zakończenie prac projektowych planuje się na kwiecień 2013 roku (finansowanie z WNW). Po ich opracowaniu określone zostaną konieczne nakłady finansowe i zostanie podjęta decyzja o terminie rozpoczęcia budowy.

16. *Modernizacja, przebudowa i budowa obiektów infrastruktury rekreacyjno-sportowej w Rybniku przy ul. Gliwickiej (kąpielisko Ruda, stadion piłkarsko-żużlowy, stadion lekkoatletyczny, boisko sportowe/lodowisko, plac zabaw)*

(planowane łącznie nakłady – 61,5 mln zł)

- a. *Modernizacja kąpieliska „RUDA” przy ul. Gliwickiej w Rybniku:***
  - poniesione nakłady w 2012 roku – 95.534 zł (WNW – 56.400 zł); pozostałe nakłady do poniesienia w latach 2013-2014 to 47,6 mln zł,
  - opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową i wystąpiono o pozwolenie na budowę; postępowanie przetargowe na roboty zostało ogłoszone w marcu 2013 roku,
- b. *Przebudowa płyty boiska piłkarskiego i toru żużlowego na stadionie miejskim przy ul. Gliwickiej w Rybniku:***
  - brak nakładów w 2012 roku; nakłady pozostałe do poniesienia w 2013 roku – 6,1 mln zł,
  - opracowano koncepcję i program funkcjonalno-użytkowy przebudowy płyty boiska piłkarskiego i toru żużlowego (2011 rok – 50 tys. zł); w styczniu 2013 roku zawarto umowę na opracowanie dokumentacji projektowo-wykonawczej, z terminem zakończenia w maju 2013 roku,
- c. *Modernizacja stadionu lekkoatletycznego przy ul. Gliwickiej:***
  - brak nakładów w 2012 roku; nakłady pozostałe do poniesienia w 2013 roku – 4,1 mln zł,
  - w styczniu 2013 roku zawarto umowę na opracowanie dokumentacji projektowo-wykonawczej, z terminem zakończenia w maju 2013 roku,

d. Budowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej przy ul. Gliwickiej w Rybniku (boisko sportowe/lodowisko, plac zabaw):

- poniesione nakłady w 2012 roku – 65.000 zł (WNW); pozostałe nakłady do poniesienia w 2013 r. - 3,5 mln zł,
- w 2012 roku zawarto umowę na opracowanie dokumentacji projektowo-wykonawczej, z terminem wykonania w lutym 2013 roku.

17. Modernizacja targowiska miejskiego w Rybniku, dz. Śródmieście

- poniesione nakłady w 2012 roku – 119.157 zł (WNW – 68.757 zł); pozostałe nakłady do poniesienia w 2013 roku – 3,9 mln zł,
- zakres rzeczowy zadania obejmuje wyburzenie budynku usługowego, przebudowę i wymianę nawierzchni na części targowiska, przebudowę kanalizacji deszczowej oraz budowę ogrodzenia,
- w 2012 r. opracowano program funkcjonalno-użytkowy wraz z koncepcją architektoniczną zadania nad częścią centralną targowiska, którego realizacja, ze względu na wysokie koszty, została zaniechana, oraz zawarto umowę na opracowanie projektu budowlanego przebudowy nawierzchni i kanalizacji deszczowej, z terminem wykonania w lutym 2013 r.

18. Rewitalizacja przestrzeni publicznej poprzez przebudowę układu komunikacyjnego, zagospodarowanie terenu wraz z elementami małej architektury na obszarze pomiędzy kościołem pw. Matki Boskiej Bolesnej - Bazyliką Mniejszą pw. św. Antoniego Padewskiego – Rynkiem:

- zadanie wprowadzone do budżetu w grudniu 2012 roku - brak nakładów; nakłady planowane do poniesienia w latach 2013-2014 to 17 mln zł,
- zakres rzeczowy zadania obejmuje przebudowę układu ciągów jezdno-piesznych oraz zagospodarowanie terenu wraz z elementami małej architektury. Konieczna będzie także przebudowa sąsiadującej infrastruktury komunikacyjnej. Celem przedsięwzięcia jest ożywienie turystyczne, kulturalne i gospodarcze zamierających ulic Powstańców Śląskich i Jana III Sobieskiego, przeciwdziałanie odpływowi konsumentów z obszaru uznawanego niegdyś za ściśle centrum Rybnika oraz zahamowanie procesów degradacji tego obszaru,
- w 2012 roku opracowano koncepcję rewitalizacji (68.634 zł z wydatków bieżących), która stanowiła materiał do analizy finansowania przedsięwzięcia, konsultacji społecznych i decyzji o zakresie rzeczowym; w I kwartale 2013 roku przeprowadzone zostanie postępowanie przetargowe na opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej, która określi koszt zadania.

19. Termomodernizacja budynku Przedszkola nr 19 przy ul. Żurawiej 2 w Rybniku, wchodzącego w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 8:

- zadanie wprowadzone do budżetu w październiku 2012 roku; poniesione wydatki w latach 2009-2011 wyniosły 25.442 zł, w tym: audyt energetyczny (5 tys. zł) i dokumentacja projektowo-wykonawcza (20 tys. zł) oraz w 2012 roku 30 zł - opłata sądowa za odpisy ksiąg wieczystych na potrzeby wniosku o pożyczkę do WFOŚiGW. Pozostałe nakłady do poniesienia w 2013 roku – 585 tys. zł,
- zakres rzeczowy zadania obejmuje docieplenie przegród zewnętrznych, przebudowę kotłowni, instalacji gazowej i centralnego ogrzewania, wymianę instalacji piorunochronnej oraz roboty malarskie.

20. Adaptacja budynku przy ul. Rzecznej na potrzeby realizacji zadań związanych z gospodarką komunalną:

- poniesione nakłady w 2012 roku – 3,5 mln zł (WNW – 2,7 mln zł); pozostałe nakłady do poniesienia w 2013 roku – 1,5 mln zł,

- w 2012 roku opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową, wykonano I etap realizacji - roboty konstrukcyjne - oraz rozpoczęto II etap – montaż stolarki okiennej i drzwiowej, termomodernizację, wykonanie instalacji wewnętrznych, roboty wykończeniowe, przyłączenie do sieci ciepłowniczej i budowę przyłącza wodociągowego, z terminem wykonania w kwietniu 2013 r. W budżecie na 2013 rok zabezpieczono środki na wyposażenie pomieszczeń, zakup windy wewnętrznej dla osób niepełnosprawnych, zagospodarowanie terenu oraz przebudowę sieci zewnętrznych.

21. Zadanie *Elektroniczna karta miejska ...* ujęto w tabeli I pkt 17 pod nową nazwą.

22. Budowa parku tematycznego przy ul. Rudzkiej/Kotucza w Rybniku - projekt został zgłoszony do konkursu o dofinansowanie ze środków unijnych (EFRR – RPO). W związku z brakiem decyzji o jego dofinansowaniu zadanie zostało wykreślone z budżetu.

23. Rybniccy seniorzy wzorem aktywności społecznej:

- poniesione nakłady w 2012 roku – 67.226 zł; pozostałe nakłady do poniesienia w 2013 roku – 49 tys. zł,
- celem projektu jest aktywizacja oraz integracja osób w wieku 60+ z terenu Miasta Rybnika; partnerem projektu jest CRiR „BUSHIDO”, a liderem - Uniwersytet Trzeciego Wieku,
- podjęto szereg działań o charakterze kulturalno-edukacyjnym oraz rekreacyjno-sportowym. W zajęciach odbywających się w cyklu tygodniowym bierze udział ok. 90 osób. Dokonano zakupu sprzętu wykorzystywanego do zajęć oraz prowadzono działania promocyjne.

IV. WYKONANIE BUDŻETU ZBIORCZO – SYTUACJA FINANSOWA MIASTA

<i>dane w zł</i>	plan pierwotny	plan po zmianach	wykonanie
Dochody	612.556.187,74	629.785.684,34	631.983.117,00
Wydatki	680.637.912,30	629.469.676,34	589.622.512,82
Deficyt/Nadwyżka	-68.081.724,56	316.008,00	42.360.604,18

Rok budżetowy 2012 zamknął się nadwyżką w kwocie 42.360.604,18 zł, tj. wynikiem lepszym od zakładanego w planie po zmianach o 42.044.596,18 zł, na co złożyły się ponadplanowe dochody (2.197.432,66 zł) oraz niezrealizowane wydatki (39.847.163,52 zł).

W przeliczeniu **na jednego mieszkańca** podstawowe wielkości budżetowe, w siedmiu ostatnich latach, kształtowały się następująco:

	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
dochody ogółem	3.281 zł	3.724 zł	3.894 zł	3.506 zł	4.302 zł	4.641 zł	4.661 zł
<i>dochody bieżące</i>	<i>2.708 zł</i>	<i>2.914 zł</i>	<i>3.191 zł</i>	<i>3.407 zł</i>	<i>3.807 zł</i>	<i>3.949 zł</i>	<i>4.070 zł</i>
<i>dochody majątkowe</i>	<i>573 zł</i>	<i>810 zł</i>	<i>703 zł</i>	<i>99 zł</i>	<i>495 zł</i>	<i>692 zł</i>	<i>592 zł</i>
wydatki ogółem	3.355 zł	4.117 zł	3.873 zł	3.844 zł	3.943 zł	4.265 zł	4.349 zł
<i>wydatki bieżące</i>	<i>2.202 zł</i>	<i>2.434 zł</i>	<i>2.585 zł</i>	<i>2.817 zł</i>	<i>2.969 zł</i>	<i>3.416 zł</i>	<i>3.553 zł</i>
<i>wydatki majątkowe</i>	<i>1.153 zł</i>	<i>1.683 zł</i>	<i>1.288 zł</i>	<i>1.027 zł</i>	<i>974 zł</i>	<i>849 zł</i>	<i>796 zł</i>

Efektywność działania jednostki samorządu terytorialnego wyznacza nie tylko stopień realizacji dochodów i wydatków oraz osiągnięty wynik budżetowy, ale przede wszystkim wynik operacyjny, który określa zdolność i możliwości miasta do spłaty zobowiązań oraz finansowania inwestycji ze środków własnych. Wynik operacyjny, liczony

jako dodatnia różnica między dochodami a wydatkami bieżącymi, stanowi nadwyżkę operacyjną (w przypadku ujemnego wyniku operacyjnego - deficyt operacyjny).

Warunek wynikający z art. 242 ustawy o finansach publicznych (występowanie nadwyżki operacyjnej) został w 2012 roku spełniony tak w budżecie pierwotnym i w planie po zmianach, jak i w wykonaniu rocznym. Finanse Miasta w 2012 roku wzmocniły wolne środki według stanu na 31 grudnia 2011 roku, służące do bilansowania budżetu.

Lp.	Wyszczególnienie	Plan pierwotny	Plan po zmianach	Wykonanie
1	nadwyżka operacyjna	1.227.009,28 zł	31.312.003,38 zł	70.005.041,34 zł
2	wolne środki na 31.12.2011 r.	-	17.160.784,28 zł	67.803.648,70 zł
3	Razem	1.227.009,28 zł	48.472.787,66 zł	137.808.690,04 zł

Wygenerowana **nadwyżka operacyjna** stanowi 11,1% dochodów ogółem i 12,7% dochodów bieżących. W 2011 roku średnia dla miast na prawach powiatu (bez metropolii) wynosiła 4,8% (Rybnik – 11,5%) w stosunku do dochodów ogółem (odpowiednio: w 2008 roku – 10,2 % [Rybnik – 15,6%], w 2009 roku – 5,5% [Rybnik – 16,8 %] i w 2010 roku - 4,5% [Rybnik – 19,5%]). Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem określa możliwości zaciągania nowych zobowiązań w stosunku do osiągniętych dochodów. Im wyższa jest wartość tego wskaźnika, tym większe są możliwości inwestycyjne lub większa możliwość zwiększenia wydatków bieżących.

Udział nadwyżki operacyjnej i dochodów majątkowych w wydatkach inwestycyjnych wyznacza stopień samofinansowania. W poszczególnych latach udział ten kształtował się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1	Wydatki inwestycyjne	160.303.350	232.661.485	177.535.871	141.328.134	133.606.832	115.913.870	107.872.560
2	Nadwyżka operacyjna	70.336.266	66.378.582	83.502.607	81.146.952	114.890.561	72.743.190	70.005.041
3	Dochody majątkowe	79.682.279	111.938.253	96.995.662	13.619.962	67.917.039	94.513.717	80.228.122
w tym	dochody własne	4.801.727	6.584.006	13.335.818	7.744.120	40.322.864	20.756.890	27.084.462
	dotacje na inwestycje	74.880.552	105.354.247	83.659.844	5.875.842	27.594.175	73.756.827	53.143.660
4	Relacja 2:1 (%)	43,9	28,5	47,1	57,4	86,0	62,8	64,9
5	Relacja 3:1 (%)	49,7	48,1	54,6	9,6	50,8	81,5	74,4
6	Wskaźnik (%) samofinansowania	93,6	76,6	101,7	67,0	136,8	144,3	139,3
6a	<i>średnia dla miast na prawach powiatu (bez metropolii)</i>	85,6	118,2	97,4	62,3	65,4	76,1	<i>brak danych</i>

Z powyższych danych wynika, że w 2012 roku stopień samofinansowania, podobnie jak w roku ubiegłym, kształtował się na bardzo wysokim poziomie i wynosił 139,3%, przede wszystkim ze względu na wypracowaną (wysoką) nadwyżkę operacyjną i pozyskane dochody majątkowe oraz nieco niższe niż w latach poprzednich nakłady na inwestycje. Wartość wskaźnika obrazuje stopień finansowania inwestycji środkami własnymi, czyli zdolność do samofinansowania. Im wyższa jest ta relacja, tym mniejsze jest ryzyko utraty płynności finansowej w związku z kosztami obsługi zadłużenia.

Inne wskaźniki do oceny sytuacji finansowej Miasta kształtowały się następująco:
(w nawiasach, gdzie to możliwe, podano wskaźniki dla miast na prawach powiatu [bez metropolii])

Lp.	wskaźniki zadłużenia	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
1	zobowiązania ogółem* / dochody bieżące	37,3%	30,9%	25,1%	20,9%	17,2 %
2	obsługa zadłużenia* / dochody bieżące	4,6%	5,7%	4,6%	4,5%	4,6%
3	wydatki bieżące + spłata zadłużenia* / dochody bieżące	84,0% (95,4%)	87,3% (99,7%)	81,6% (101,6%)	90,1% (103,5%)	91,1% (b.d.)

Lp.	wskaźniki dochodów	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
4	dochody podatkowe + opłaty / dochody bieżące	50,1%	48,3%	44,6%	46,9%	45,8%
5	dochody bieżące / dochody ogółem	81,9% (90,8%)	97,2% (91,9%)	88,5% (89,1%)	85,1% (88,9%)	87,3% (b.d.)
	wskaźniki wydatków					
6	wydatki na wynagrodzenia i pochodne / wydatki bieżące	49,0% (46,1%)	49,3% (45,8%)	50,4 % (46,7%)	48,6% (49,1%)	50,0% (b.d.)
7	subwencja + dotacje bieżące / wydatki bieżące	44,1%	43,5%	45,4%	41,6%	42,4%
8	wydatki majątkowe / wydatki ogółem	33,2% (20,7%)	26,7% (20,6%)	24,7% (21,1%)	19,9% (20,4%)	18,3% (b.d.)

* po wyłączeniach zgodnych z uofp

Jak wynika z powyższych wskaźników sytuacja Miasta jest od szeregu lat stabilna. Wskaźniki zadłużenia oraz obsługi długu liczone do dochodów bieżących (które są bardziej miarodajne od wskaźnika ustawowego, bazującego na dochodach ogółem), kształtują się znacznie poniżej obowiązujących limitów (odpowiednio 60% i 15%). Dochody bieżące pokrywają z nadstatkiem wydatki niezbędne do sprawnego funkcjonowania jednostek organizacyjnych oraz na obsługę zadłużenia (raty i odsetki); warto zauważyć, że wskaźnik ten (3) w naszym mieście jest zdecydowanie korzystniejszy od średniej krajowej, jednak martwi jego rosnąca tendencja w ostatnich latach. O potencjale Miasta świadczy również to, iż prawie połowę (45,8%) dochodów bieżących stanowią wpływy o stosunkowo trwałym charakterze.

Wśród wydatków bieżących, które w 42,4 % sfinansowane zostały transferami z budżetu państwa (subwencja, dotacje) oraz ze środków unijnych, dominują wydatki na wynagrodzenia i pochodne, stanowiące 50%. W 2011 roku średnia dla miast na prawach powiatu (bez metropolii) wynosiła w tym zakresie 49,1% (Rybnik – 48,6%), a więc o 0,9 punktu procentowego mniej niż w Rybniku w 2012 roku.

Na uwagę zasługuje nadal wysoki poziom wydatków inwestycyjnych (18,3%), co jest kontynuacją wyników budżetowych ostatnich lat (w latach 2003-2011 wskaźnik ten wynosił odpowiednio: 19,2%, 23,5%, 29,7%, 34,4%, 40,88%, 33,2%, 26,7%, 24,7% i 19,9%).

W 2012 r. miasto korzystało ze zwrotnych zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji (ponad 3,5 mln zł). Obejmowały one preferencyjne pożyczki z WFOŚiGW na termomodernizację budynków ZSB (1.437.435 zł) i ZS2 (248.358 zł), instalacje kolektorów słonecznych w budynkach indywidualnych (811.365 zł) oraz budowę III kwatery składowiska odpadów komunalnych (910.056 zł), a także preferencyjne kredyty z BGK (FRIK) na dokumentację II etapu miejskiej sieci szerokopasmowej (22.850 zł) i przebudowę ulicy Rudzkiej (71.971 zł). Przychody te, wraz z wolnymi środkami (67.803.648 zł) oraz spłatą udzielonej pożyczki (300 tys. zł), w całości pokryły potrzeby finansowe Miasta.

Wysoce preferencyjne oprocentowanie pożyczek zarówno z WFOŚiGW (0,2 stopy redyskonta weksli dla pożyczek ISPA/FS, a dla pozostałych 0,3-0,95 stopy, lecz nie mniej niż 3,5%), jak i z NFOŚiGW (0,8 stopy redyskonta weksli), a także kredytu z BGK (0,5 stopy redyskonta weksli), jest elementem efektywnego zarządzania środkami własnymi przez Miasto.

Oprocentowanie czasowo wolnych środków pieniężnych przyniosło Miastu dochody w kwocie 7.404 tys. zł. Składały się na nie odsetki od lokat bankowych (7.394 tys. zł), a także odsetki bankowe przekazywane przez Urząd Marszałkowski od opłat za korzystanie ze środowiska (10 tys. zł). Dochody te stanowią 132% kosztów obsługi zadłużenia, które wyniosły 5.596 tys. zł, w tym odsetki od obligacji – 3.912 tys. zł i koszty ich obsługi (prowinizje i opłaty) – 17,8 tys. zł, odsetki: od pożyczek WFOŚiGW – 479 tys. zł, od pożyczki płatniczej NFOŚiGW – 1.173 tys. zł i od kredytów z BGK – 1,7 tys. zł oraz prowizje za ich udzielenie – 12,5 tys. zł.

Na spłatę zadłużenia wydano ogółem 20.891.168 zł: wykup kolejnej serii obligacji (10,5 mln zł) oraz spłata rat pożyczek z WFOŚiGW (10.391.168 zł).

Miasto udzieliło pożyczki OSP Popielów w kwocie 71.652 zł na pofinansowanie projektu „Strażacy bez granic”, współfinansowanego z EFRR, z terminem spłaty do końca 2014 roku.

Stan zobowiązań Miasta na koniec 2012 roku (bez zobowiązań wymagalnych - 3.341,64 zł) wyniósł 124.118.479 zł. W strukturze zadłużenia obligacje komunalne (63 mln zł) stanowią 50,8%, pożyczki z WFOŚiGW (31.858.378 zł) – 25,7%, kredyty BGK (163.371 zł) – 0,1%, natomiast pożyczka z NFOŚiGW (29.096.730 zł) - 23,4%.

Wskaźniki finansowe zostały utrzymane na bezpiecznym poziomie: wskaźnik zadłużenia wyniósł 15,04% (bez wyłączeń, o których mowa w ustawie o finansach publicznych – 19,6%), a wskaźnik obsługi długu – 4% (bez wyłączeń – 4,2%). Również indywidualny wskaźnik zadłużenia, który będzie miał zastosowanie dopiero od 2014 r., kształtował się na dobrym poziomie (maksymalnie 17,64%) i wyniósł 4,19%.

Dobłą sytuację finansową miasta potwierdziła przeprowadzona w połowie 2012 roku aktualizacja ratingu nadanego po raz pierwszy w 2002 roku przez agencję ratingową Fitch Ratings. Rating został podniesiony z poziomu A(pol) do A+(pol); długoterminowa perspektywa ratingu jest stabilna. Agencja podała w uzasadnieniu, że podniesienie ratingu odzwierciedla bardzo dobre wyniki budżetowe na poziomie operacyjnym, bardzo dobre zarządzanie strategiczne i finansowe, które wraz z wysokimi dochodami majątkowymi oraz znacznymi wolnymi środkami, zapewniają wysoką zdolność do finansowania inwestycji. Wzięto również pod uwagę malejące zadłużenie. Stabilna perspektywa ratingu odzwierciedla oczekiwanie, że w średnim okresie Miasto utrzyma dobre wyniki operacyjne, pomimo presji po stronie wydatków operacyjnych.

Sytuacja finansowa Miasta jest nadal stabilna. Dzięki wypracowanym w poprzednich latach nadwyżkom operacyjnym Miasto posiada wysoką płynność finansową, struktura zadłużenia jest korzystna (zobowiązania o preferencyjnym oprocentowaniu), a zaciągnięcie nowego długu (na warunkach komercyjnych) nie było konieczne.

Perspektywy na kolejne lata nie napawają jednak optymizmem. Ekonomiści prognozują w dalszym ciągu spowolnienie gospodarcze. W perspektywie długoterminowej negatywne skutki recesji w Unii Europejskiej, w tym przede wszystkim w wielu krajach strefy euro, są trudne do oszacowania. Niemal pewne jest jednak to, że w jeszcze większym stopniu przełożą się one na gospodarkę naszego kraju, w tym również na finanse samorządów. Regionalne Izby Obrachunkowe już zwracają uwagę, że wiele jednostek samorządu terytorialnego, po wejściu w życie nowego wskaźnika zadłużenia, może w 2014 roku nie być w stanie uchwalić budżetu. A to samorządy są motorem rozwoju gospodarczego i powinny się obecnie przygotowywać do absorpcji środków unijnych w nowej perspektywie finansowej na lata 2014-2020, które są dla nich niepowtarzalną szansą. Niestety Rząd robi niewiele, aby sytuację samorządów poprawić. Wręcz przeciwnie – w jak największym stopniu próbuje obarczyć je skutkami kryzysu. Pewną nadzieją jest obywatelski projekt ustawy Związku Miast Polskich o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, który zakłada wzrost udziału jednostek samorządu terytorialnego w podatku dochodowym od osób fizycznych (dla gmin z 39,34% do 48,78%; dla powiatów z 10,25% do 13,03%; dla województw z 1,60% do 2,03%), wprowadzenie subwencji ekologicznej oraz przywrócenie zasady rekompensowania ubytków w dochodach własnych samorządów. Trudno jednak optymistycznie oceniać szanse na wejście w życie ustawy, biorąc pod uwagę sytuację finansów Państwa.

Miasto czyni wszelkie starania, aby wynik operacyjny i zadłużenie utrzymać na bezpiecznym poziomie. Agencja ratingowa Fitch Ratings, podnosząc w 2012 roku rating, doceniła te starania, ale jednocześnie, biorąc pod uwagę presję na wydatki bieżące, jego utrzymanie w kolejnych latach uzależnia od uzyskiwania nadwyżki operacyjnej na dotychczasowym poziomie, dalszego zmniejszania zadłużenia oraz ograniczania wydatków majątkowych. Są to warunki, biorąc pod uwagę otoczenie, w jakim działają dzisiaj samorządy, oraz potrzeby i oczekiwania mieszkańców, bardzo trudne do zrealizowania, ale konieczne.

V. Dochody zgromadzone na wydzielonych rachunkach przez oświatowe jednostki budżetowe w 2012 roku wyniosły 1.472 tys. zł i obejmują głównie:

- przychody z nieruchomości oddanej jednostkom w trwały zarząd (1.250.946 zł),
- wpływy z usług (66.991 zł),
- darowizny sponsorów (59.212 zł),
- przelewy redystrybucyjne między OJB (35.599 zł).

Wydatki finansowane tymi dochodami wyniosły 1.453 tys. zł (bez wydatków związanych z odprowadzeniem stanu środków pieniężnych na początku roku na rachunek dochodów budżetu miasta) i zostały przeznaczone na cele wskazane przez darczyńców, zakup materiałów i pomocy dydaktycznych, remonty, zakup klimatyzatorów (SP13 i ZST), zakup kotła warzelnego oraz rozbudowę monitoringu (SP34), a także na organizację wypoczynku dzieci i młodzieży oraz imprez rekreacyjno-sportowych. Pozostałość tych środków na 31.12.2012 r. (19.216 zł), zgodnie z ustawą o finansach publicznych, wpłacona została z początkiem stycznia 2013 roku na rachunek dochodów budżetu miasta.